

Dels Trobadors a Ramon Muntaner

Codi: 105837

Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2503998 Filologia Catalana: Estudis de Literatura i Lingüística	OB	2	1

Professor/a de contacte

Nom: Luis Gonzaga Maria Cabre Olle

Correu electrònic: lluis.cabre@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu accedir-hi des d'aquest [enllaç](#). Per consultar l'idioma us caldrà introduir el CODI de l'assignatura. Tingueu en compte que la informació és provisional fins a 30 de novembre de 2023.

Equip docent

Arnau Vives Piñas

Prerequisits

No n'hi ha.

Objectius

Aquesta assignatura inicia l'estudiant en l'estudi de la literatura catalana medieval, tant en el seu aspecte històric com en la pràctica de la lectura i comentari de textos antics, normalment breus. Això vol dir que l'estudiant aprendrà a entendre un text en el context cultural de la seva època i que entrarà en contacte amb la llengua antiga.

A l'acabament del curs, l'estudiant haurà de ser capaç de:

- conèixer i situar històricament els autors, els gèneres i les obres més importants estudiats;
- comprendre el sentit de la tradició literària;
- entendre i comentar oralment els textos llegits;
- produir breus comentaris escrits sobre aquests textos.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i respecte pels drets fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.

- Aplicar conceptes, recursos i mètodes de l'anàlisi literària a la literatura catalana tenint en compte les seves fonts, la periodització de la història literària occidental i el context social.
- Demostrar domini de la normativa de la llengua catalana, dels seus fonaments lingüístics i de totes les seves aplicacions en l'àmbit acadèmic i professional.
- Demostrar habilitats que facilitin el treball en equip.
- Elaborar estudis de caràcter històric sobre les tendències, els gèneres i els autors de la tradició literària catalana.
- Fer lectures i interpretacions crítiques de textos.
- Fer treballs escrits o presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat.
- Identificar les principals tendències, els autors més significatius i les obres més representatives de la literatura catalana.
- Interpretar els textos literaris des de bases filològiques i comparatives.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Utilitzar la informació d'acord amb l'ètica científica.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar textos literaris des de bases filològiques i comparatistes, aplicar-les a l'estudi dels textos de l'època moderna i redactar anàlisis de la llengua literària de textos catalans moderns.
2. Aplicar adequadament els coneixements adquirits per a l'obtenció de dades i el maneig de fonts documentals d'aplicació a l'estudi de la llengua i la literatura catalanes.
3. Aplicar les eines informàtiques i saber consultar les fonts documentals específiques.
4. Comentar textos literaris, aplicant-hi els instruments adquirits i d'acord amb el context històric i sociocultural.
5. Demostrar un nivell bàsic de coneixements de llengua catalana medieval, i redactar versions al català modern de textos medievals.
6. Descriure el context històric de la literatura catalana contemporània i relacionar obres amb el seu context històric i cultural.
7. Descriure el context històric de la literatura catalana moderna i relacionar obres literàries amb el seu context històric i cultural.
8. Descriure i interpretar la tradició cultural occidental, de l'època clàssica al final de l'Edat Mitjana, i reconèixer en un text medieval els trets de la tradició occidental.
9. Distingir el factor sexe/gènere en la configuració del cànon literari.
10. Dominar l'expressió oral i escrita en llengua catalana.
11. Elaborar textos crítics sobre les obres i les tendències de la literatura catalana moderna, amb el pertinent domini conceptual i metodològic, i redactar assajos originals, amb domini de la bibliografia pertinent sobre autors i obres del període modern.
12. Elaborar textos crítics sobre les tendències principals, els autors i les obres més representatives de la literatura catalana contemporània.
13. Elaborar textos crítics sobre les tendències, els autors i les obres de poesia i de prosa més significatives de la literatura catalana medieval.
14. Elaborar treballs d'acord amb l'ètica científica.

15. Explicar el context de la literatura catalana medieval i relacionar obres amb el seu context històric i cultural.
16. Exposar i argumentar visions de conjunt sobre fenòmens de la literatura catalana contemporània.
17. Exposar i argumentar visions de conjunt sobre fenòmens de la literatura catalana moderna.
18. Fer treballs escrits i presentacions orals efectives i adaptades al registre adequat.
19. Identificar els elements clau de la tradició cultural occidental a partir del segle XIX fins a l'actualitat.
20. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
21. Identificar les relacions de la literatura amb la història, l'art o altres moviments culturals.
22. Identificar temes i motius de la tradició clàssica i medieval europea en qualsevol de les seves manifestacions literàries i artístiques.
23. Interpretar críticament obres literàries tenint en compte les relacions entre els diferents àmbits de la literatura i la seva relació amb les àrees humanes, artístiques i socials.
24. Interpretar la tradició cultural occidental a partir del segle XIX i fins a l'actualitat, i reconèixer amb detall en un text contemporani els trets de la tradició occidental.
25. Mantenir una actitud de respecte envers les opinions, valors, comportaments i pràctiques dels altres.
26. Planificar, organitzar i fer treballs en equip.
27. Potenciar la capacitat de lectura, interpretació i anàlisi crítica de textos literaris i lingüístics.
28. Produir textos escrits i orals amb correcció normativa.
29. Reconèixer temes i motius de la tradició europea en un text català medieval.
30. Reconèixer textos literaris des de bases filològiques i comparatistes, aplicar-les als textos de la literatura catalana contemporània i redactar anàlisis de la llengua literària de textos catalans contemporanis.
31. Redactar assajos històrics i interpretatius sobre la tradició literària catalana moderna.
32. Redactar assajos històrics i interpretatius sobre la tradició literària contemporània.
33. Redactar assajos originals, amb domini de la bibliografia pertinent, sobre autors i obres del període contemporani.
34. Redactar assajos originals, amb domini de la bibliografia pertinent, sobre autors i obres del període medieval.
35. Redactar comentaris de text amb sentit crític.
36. Utilitzar recursos tecnològics (digitals i audiovisuals) per a l'adquisició del coneixement i les seves aplicacions en llengua i literatura.

Continguts

1. La poesia trobadoresca. La fina amor i la metàfora feudal. Gèneres dels trobadors. La promoció reial a la Corona d'Aragó. Trobadors catalans. Les trobairitz.
2. Les cròniques de l'expansió. El Llibre de Jaume I (†1276). El Llibre del rei En Pere (1283-85) de Bernat Desclot. La crònica (1325-28) de Ramon Muntaner.
3. Ramon Llull (1232-1316). Vida: reforma i Art. Formes literàries a l'obra lul·liana.
4. La lírica posttrobadoresca fins a principis del segle XV. El Cançonet de Ripoll (1320-1350). El manuscrit Sg. El Cançoner Vega-Aguiló (ca. 1426).
5. La narrativa en vers. El lai i la ventura. Presència de la matèria de Bretanya.

Metodologia

Es tracta d'un curs teòric-pràctic en el qual l'alumne: (a) aprendrà història de la literatura (classes magistrals); (b) llegirà molts textos breus, comentats històricament i lingüísticament (seminaris); (c) practicarà el debat sobre el valor d'aquests textos (presentacions orals); (d) redactarà breus exercicis de comentari o de comparació entre més d'un text. L'objectiu prioritari del curs és que l'alumne obtingui un coneixement bàsic d'història de la literatura medieval i alhora aconsegueixi millorar la seva capacitat de comprensió lectora.

El calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions s'exposarà el dia de presentació de l'assignatura. Es penjarà també al Campus Virtual on l'alumnat podrà trobar la descripció detallada dels exercicis i pràctiques, els diversos materials docents i qualsevol informació necessària per a l'adequat seguiment de l'assignatura. En cas de canvi de modalitat docent per raons sanitàries, el professorat informarà dels canvis que es produiran en la programació de l'assignatura i en les metodologies docents.

Es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Exposició del programa	30	1,2	2, 3, 8, 15, 21, 22, 23, 27
Seminaris (comentari de text)	17,5	0,7	4, 8, 15, 20, 21, 22, 23, 25, 27
Tipus: Supervisades			
Presentacions orals (aula invertida)	9	0,36	3, 4, 9, 10, 14, 18, 20, 25, 28, 36
Tipus: Autònomes			
Cerca de documentació	10	0,4	2, 3, 14, 36
Lectura crítica	30	1,2	4, 5, 21, 22, 23, 27

Avaluació

L'avaluació és continuada. Per aprovar l'assignatura caldrà treure una nota mínima de 5.

Les competències d'aquesta matèria seran avaluades per mitjà d'exàmens i treballs individuals escrits (comentaris de text, traduccions, assajos). El sistema d'avaluació s'organitza en 3 mòduls, cadascun dels quals tindrà assignat un pes específic en la qualificació final: (a) mòdul de lliurament de treballs, en què s'avaluaran un o més treballs amb un pes global del 40%; (b) mòdul de presentacions, anàlisis i discussions de textos a l'aula, amb un pes global del 10%; (c) mòdul de proves escrites, amb un pes global del 50%.

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor o professora informarà l'alumnat (Moodle) del procediment i la data de revisió de les qualificacions.

La recuperació consistirà en un examen escrit i/o la presentació del treball principal si no ha estat aprovat. Podran optar-hi els estudiants que hagin estat avaluats de 2/3 de la qualificació total i tinguin una qualificació final entre 3,5 i 4,9. La qualificació màxima de la recuperació és 5.

L'estudiant rebrà la qualificació de "No avaluable" sempre que no hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 a aquest acte d'avaluació, amb independència del procés

disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikisi/o discussions d'exercicis a través de Teams etc., assegurant que tot l'estudiantat hi pot accedir.

Avaluació única

El mateix dia de la prova escrita de l'avaluació continuada (gener, setmanes 2/3), hi haurà (a) un examen escrit (40%) i s'hauràn de lliurar dos treballs: (b) un qüestionari sobre *La faula* de Guillem de Torroella (40%) i (c) un resum de la vida i obra de Ramon Llull (20%). S'aplicarà el mateix sistema de recuperació que per a l'avaluació continuada.

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Presentacions orals (aula invertida)	10%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36
Proves escrites (preparació i redacció)	50%	28,5	1,14	2, 3, 4, 5, 8, 10, 13, 14, 15, 20, 21, 22, 23, 25, 27, 28, 35, 36
Redacció de treball	40%	24	0,96	2, 3, 4, 5, 8, 10, 13, 14, 15, 18, 20, 21, 22, 23, 27, 28, 35, 36

Bibliografia

Badia, Lola (dir.), *Literatura medieval*, 3 vols. dins A. Broch, *Història de la literatura catalana*, I-III (Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2013-15).

Riquer, Marfí de, *Història de la literatura catalana: part antiga*, 3 vols. (Barcelona: Ariel, 1964); també en 4 vols. (Barcelona: Planeta, 1984).

Riquer, Marfí de, *Los trovadores: historia literaria y textos*, 3 vols. (Barcelona: Planeta, 1975).

Cingolani, Stefano Maria, *La memòria dels reis. Les quatre grans cròniques i la historiografia catalana, des del segle X fins al XIV* (Barcelona: Base, 2007).

Riquer, Marfí de, *Llegendes històriques catalanes* (Barcelona: Quaderns Crema, 2000).

Badia, Lola, & Anthony Bonner, *Ramon Llull: vida pensament i obra literària* (Barcelona: Empúries, 1988).

Badia, Lola (ed.), *Tres contes meravellosos del segle XIV* (Barcelona: Quaderns Crema, 2003). / Badia, Lola (ed.), *La faula* (Barcelona: Editorial Barcino, 2021).

Links

www.narpan.net.

Repertorio Informatizzato dell'Antica Letteratura Catalana (RIALC): www.rialc.unina.it

Programari

Cap